

A kisgrafika nagymestere, Csiby Mihály

2012/04/04 - 2012/09/30



[1]Csiby Mihály grafikusművész e hónapban, 2012. április 9-én tölti be 90. életévét. A művész kisgrafikáiból, ex libriseiből, alkalmi és szabad grafikáiból 2010 folyamán nagyobb adományban részesítette az Országos Széchényi Könyvtár Plakát- és Kisnyomtatványtárát. E gyűjteményegység képezi kiállításunk alapját.



[2]„Csyby Mihály grafikusművész e hónapban, 2012. április 9-én tölti be 90. életévét. A művész kisgrafikáiból, ex libriseiből, alkalmi és szabad grafikáiból 2010 folyamán nagyobb adományban részesítette az Országos Széchényi Könyvtár Plakát- és Kisnyomtatványtárát. E gyűjteményegység képezi kiállításunk alapját.

A kiállítás nyomon követi a kisgrafikai életművet a maga sokszínűségében: bemutatja a portrékat, a hitéleti-egyházi vonatkozású, szentekhez, egyházi ünnepekhez fűződő grafikákat, a történelmi-irodalmi témákat, ill. a hazai tájakat, épületeket ábrázoló kisgrafikákat. Az egyházi vonatkozásban kiemelhető *Rajeczky Benjámín* bencés pap, a teológia doktora, *Glattfelder Gyula* csanádi püspök ex librise. *Erdőssy Béla* teológus, egyházművészeti író és *Lékai László* bíboros aranymiséje emlékére alkalmi lap készült. A magyarországi szentek attribútumaikkal szerepelnek, *Szent István* a koronázási ékszerekkel, *Szent László* lovagkirályként nyílvesszőkkel, címerpajzzsal, *Szent Imre* liliommal, *Szent Erzsébet* sugárzó fényben, rózsák közt.



[3]Az ex librist rendelő irodalmárok közül ketten is az Országos Széchényi Könyvtár munkatársai voltak: *Keresztury Dezső* (1904–1996) író, költő, irodalomtörténész és *Szűz Rezső* (1915–2006) református lelkész, művelődés- és irodalomtörténész. Előbbi könyvjegye Mózes alakját örökíti meg, utóbbi ex librise a tudós polihisztorra, Bél Mátyásra emlékezik. Az irodalmi vonatkozású könyvjegyek közül kiemelhető Goethe „Vándor éji dalá”-t és a „Felszállott a páva” c. népdal alapmotívumát megjelenítő, ill. Madách Imre: „Az ember tragédiája” c. drámai költeményét felíratában is felidéző grafika: „Mondottam ember: (küzdj) és bízva bízzál...”.



[1]A történelmi eseményeket megörökítő grafikák közül többször ismétlődik a Szent László pénzémeke motívuma, pl. *Kecskeméti Tibor* ex librisén. A grafikákon felidéződnek IV. Kun László királyunk

halálának eseményei, a reformáció korát állítja elének Luther alakja. A kiállításon Csiby Mihály különböző ünnepekhez kapcsolódó alkalmi grafikáiból (karácsonyi, újévi, húsvéti köszöntők, születési értesítők, születésnapok, eljegyzési, házasságkötési, keresztesítési, elsőáldozási értesítők stb.) is válogatást közlünk. Ezek részben külső megrendelésre készültek, ill. Csiby Mihály maga és családja számára is alkotott, főként a húsvéti és a karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódó alkalmi grafikát.

A tárlaton az eredeti nyomatokon túl válogatást közlünk a művész kiállítási meghívóiból, ill. bizonyos ex libriseinek nyomódúcaiból is. Több esetben betekintést adunk egy-egy ex libris elkészülésének hátterébe. Összességében a kiállítás tükröt tart Csiby Mihály kisgrafikai munkássága elé, egyúttal tanúbizonysága a 90 évet megért művész mindannyiunk számára példaértékű, mélyes humanizmusának, ember- és a világszeretetének. Minderről a kiállításra megjelentetett teljes kisgrafikai alkotásjegyzék is tanúskodik (*Csiby Mihály kisgrafikai életműve. Ex librisek, alkalmi grafikák, szabad grafikák*; szerk. Vasné Tóth Kornélia, kiad. KBK Grafikagyűjtő és Művelődési Egyesület, Bp. 2012.)."

Vasné Tóth Kornélia, a kiállítás kurátora

[A megnyitóról](#) [4]

A kiállítás megtekinthető: 2012. szeptember 30-ig, a [Plakát- és Kisnyomtatványtár előtti térben](#) [5], a könyvtár nyitvatartási idejében. Látogatóink részére a belépőjegy ára 400 Ft. Beiratkozott olvasóknak a belépés díjtalan.

Csiby Mihály



[6]A budapesti születésű Csiby Mihály érdeklődését a Corvin Mátyás Gimnázium akvarellfestő

rajztanára, Kássa Gábor irányította a képzőművészeti pálya felé. Az Iparművészeti Főiskola festőszakán mesterei Leszkovszky György és Diósi Antal voltak. Művészi életútján számos egyesület, társaság fogadta soraiba: alapító tagja az Altamira Egyesületnek, sok éven át vezetője a Molnár-C. Pál Társaságnak, 1961. óta tagja a Képzőművészeti Alapnak, 1979-80 folyamán a Kisgrafika Barátok Köre titkára. Részt vett a sint-niklaasi Nemzetközi Exlibris-centrum (Belgium) létrehozásában.

Alkotói sokrétűségét mutatja, hogy tevékenységi köre a festmények, táblaképek, freskók, templomdíszek, üvegfestmények, üveglak-tervezés mellett az illusztrációk, kisgrafikák, ex librisek, alkalmi grafikák és plakátok készítésére is kiterjedt. A Természettudományi Múzeum Állattárának 1954-től negyven éven át volt külső munkatársa, illusztrátora. E minőségében számos részletrajza, illusztrációja jelent meg természettudományos és egyházi vonatkozású kiadványokban, pl. a Búvár Zsebkönyvek sorozatban.

A sokoldalú művész 1961 óta foglalkozik az eredetileg a könyvek tulajdonosát jelölő ex libris, ill. a különböző ünnepekhez, évfordulókhoz kapcsolódó alkalmi grafikák készítésével. Mára már több száz kisgrafikát alkotott. Műveit a tematikai sokrétűség jellemzi, a magyar és egyetemes történelem, kultúr- és művelődéstörténet neves eseményei, tudósok, híres emberek, ismert intézmények idéződnek fel munkásságában.

2012/03/27 - 11:20

Forrás webcím: <https://oszk.hu/kiallitasok/kisgrafika-nagymestere-csiby-mihaly>

Hivatkozások:

- [1] https://oszk.hu/sites/default/files/CsM_Op.97_kicsi.jpg
- [2] https://oszk.hu/sites/default/files/CsM_Op.37_kicsi.jpg
- [3] https://oszk.hu/sites/default/files/CsM_Op.107_kicsi.jpg
- [4] <http://www.oszk.hu/rendezvenyek/csiby-mihaly-beharangozo>
- [5] https://oszk.hu/././sites/default/files/5_szint_szines.pdf
- [6] https://oszk.hu/sites/default/files/CsM_Op.52_kicsi.jpg
- [7] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/kiallitas-archivum-2012>